

Звіт Прасул Юлії Іванівни,
в.о. завідувача кафедри фізичної географії та картографії
факультету геології, географії, рекреації та туризму,
про роботу кафедри фізичної географії та картографії у 2021/2022

1. Робота з кадрами

1.1. Склад кафедри (кількість осіб – 18, ставок – 13,25, з урахуванням оплати за спецрахунком та внутрішніх сумісників, без урахування погодинного фонду): загальна кількість науково-педагогічних працівників - 15; загальна кількість наукових працівників - 0; кількість докторів наук, професорів - 3; кількість кандидатів наук, доцентів - 11; кількість аспірантів, докторантів - 2. Науково-педагогічні працівники, що знаходяться у відпустці по догляду за дитиною – 3. Погодинну оплату мали ще 9 викладачів, в основному стейкхолдери.

1.2. Захист дисертацій, робота з аспірантами та докторантами. Наразі на кафедрі 2 аспіранти, які завершують 4 і 1 рік навчання відповідно. Запровадження воєнного стану завадило пройти попередній захист аспірантці 4 року навчання достроково навесні 2022 р. Запланований наразі захист на осінь 2022 р.

1.3. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань.

Стажкування на тему «Сучасні методи навчання та інноваційні технології в вищій освіті: європейський досвід та глобальні тенденції» на базі Університету фінансів, бізнесу та підприємництва, м. Софія, Болгарія (Попович Н. В., 15.11-31.12.2021 р., 6 кредитів ECTS, 180 год.).

Наукове стажування «Видатні Особистості: Вивчення Досвіду та Професійних Досягнень для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу» у International Historical Biographical Institute (Прасул Ю. І., 12.09-12.10.2021 р., 6 кредитів ECTS, 180 год.).

Онлайн-стажування для педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНЗ України: «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження у підготовку фахівців з економіки, туризму та готельно-ресторанної справи» у Вищій школі туризму і екології в Сухій Бескидській. Польща (Шуліка Б. О., 06.-07.2022 р., 6 кредитів ECTS, 180 год.).

Навчання на курсі «Цифрові інструменти GOOGLE для закладів вищої, фахової передвищої освіти», Академія цифрового розвитку (Сержантова Ю. Ю., Прасул Ю. І., 04.10-18.10.2022 р., 1 кредит ECTS, 30 год.)

Навчання на курсі «Інновації в системі дистанційного (змішаного) навчання», ХНУ імені В. Н. Каразіна (Сержантова Ю. Ю., 1 кредит ECTS, 30 год.)

Навчання на онлайн курсі MOOC «Cartography» від компанії Esri (США) (Бубир Н. О., 16.02-03.04.2022 р.).

Навчання за освітньою програмою з теми «Формування в учнів ключових та предметних компетентностей з географії відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти» (Прасул Ю. І., 11.02-16.02.2022, 30 год.)

Участь у семінарах-воркшопах «Content-Based Instruction», проведених в межах проєкту 2.10 «Англійська мова в освітньому процесі» Стратегії розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2019-2025 рр. (Попович Н. В., Сержантова Ю. Ю., 10.11.2021 р., 17.11.2021 р.).

Борисенко К. Б. з вересня 2021 р. є консультантом проєкту «Professional Development» (Професійний розвиток працівників освіти) спрямований на пошук інноваційних шляхів підвищення кваліфікації працівників освіти в умовах диверсифікації відповідних послуг.

На 2021-2022 н. р. підвищення кваліфікації не були заплановані. Все виконано поза межами, внесені відповідні зміни. Усі сертифікати визнані в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна як підвищення кваліфікації.

1.4. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців. Молоді викладачі відвідують заняття досвідчених викладачів. Проводять практичні заняття за основним професором-лектором. До проведення занять залучаються аспіранти, як у межах індивідуального плану аспіранта, так і шляхом зарахування на посаду викладача. Так, Сержантова Ю. Ю. була залучена до проведення семінарських занять з курсу «Геоіконіка», пізніше зарахована на посаду викладача.

1.5. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення. Низький відсоток науково-педагогічних працівників продовжує роботу над докторськими дисертаціями, уважаючи це фінансово необґрунтованим. До аспірантури після піврічної (і навіть більшої) перерви у навчанні поступати не виявляють бажання випускники кафедри. Слід зрушити з мертвої точки питання про можливість відкриття освітньо-наукової програми «Географія».

2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

2.1. Фундаментальні та прикладні НДР, що виконуються за результатами конкурсу, проведеного МОН України, обсяги їх фінансування (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників). *Відсутні*

2.2. НДР, що виконуються за кошти держбюджету на конкурсній основі (ДФФД України, програма «Наука в університетах» тощо), обсяги їх фінансування (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників). *Договір № БФ/32-2021 від 4 серпня 2021 року на Виконання завдань перспективного плану розвитку наукового напрямку «Математичні науки та природничі науки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» у рамках використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти. За договором виконано загальний аналіз впливу децентралізації (зокрема у контексті нового адміністративно-територіального устрою) на природно-заповідний фонд Харківської області, укладена карта заповідності по районах Харківської області згідно нового АТУ, подано звіт, анований звіт.*

2.3. Роботи, що виконуються за договорами, грантами, замовленнями з іноземними замовниками, обсяги коштів, що надійшли до університету (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників). *Відсутні.*

2.4. Роботи, що виконуються за договорами, грантами, замовленнями з українськими замовниками, обсяги коштів, що надійшли до університету (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників). *Господовірні НДР №27-21 «Гідрологічні, геоморфологічні, геоекологічні дослідження водних об'єктів Харківської області із застосуванням картографічних і геоінформаційних технологій» (Договір з ТОВ «Геопрактик», 10 тис. грн., керівник Борисенко К. Б., відповідальні виконавці Сінна О. І., Сержантова Ю. Ю.).*

Участь у проєкті «Харківська Венеція»; член координаційної ради проєкту. Проєкт створений та діє на базі Харківського обласного туристсько-спортивного союзу (Борисенко К. Б.).

2.5. Подання проєктів для участі у міжнародних науково-освітніх програмах (навести назви програм, назви проєктів, перелік партнерів). *відсутні*

2.6. Подання проєктів для участі в українських науково-освітніх програмах (навести назви програм, назви проєктів, перелік партнерів). *Відсутні*

2.7. Переговори, проведені з метою комерціалізації наукових результатів та їх результативність. *З установами, з якими є актуальні угоди, регулярно*

проводяться переговори і обговорення можливостей комерціалізації наукових розробок кафедри. Як результат, госпдоговірна тематика, керівником якої є Борисенко К. Б.

2.8. Перелік інноваційних розробок, підготовлених для впровадження, описи яких надані до Інноваційного центру університету протягом звітного періоду. *Відсутні.*

2.9. Монографії, розділи монографій, видані англійською мовою та іншими іноземними мовами у провідних іноземних видавництвах наукової літератури (надати список). *Відсутні.*

2.10. Монографії, видані за рішенням Ученої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Переможцями (диплом II ступеня) 22 виставки-конкурсу навчальної і наукової літератури визначено авторський колектив підручника для вищої школи «Глобальні проблеми сучасності», серед яких Пересадько В. А., Шуліка Б. О.,

2.11. Статті, опубліковані у виданнях, що враховуються системами SCOPUS та / або ISI (надати список).

Борисенко К.Б., Попов В.С., Облогіна П.О. (2021) Elevation modelling of an area of the Siverskyi Donets riverbed (near Haidary village, Chuguyevskiy district, Kharkiv region) *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series «Geology. Geography. Ecology»*, (55), 128-140. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2021-55-10> <https://periodicals.karazin.ua/geoeco/article/view/18395> *WoS*

Bubyr, N. (2021). GIS approach for assessment of slope suitability the united territorial community's lands for agricultural purpose. *Conference proceedings: 21th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2021, 14-22 August, 2021, Bulgaria. Vol 21, P. 407-414. Scopus*

Development of offshore wind energy of Ukraine in the sea of Azov: the geographical aspect (2021) / N. V. Popovych, V. A. Peresadko, D. R. Jim. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія»*, 54, 254-266. *WoS*

Демографічні процеси Карпатського регіону в контексті економічного розвитку території (2021) / Н. В. Мельник, А. В. Мельник, В. А. Пересадько, В. С. Великочий. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія»*, Вип. 55, 187-203. *WoS*

Максименко Н.В., Балюк С.А., Кучер А.В., Пересадько В.А. (2022). Регіональні відмінності ґрунтів України для оцінки вартості екосистемних послуг. *Український географічний журнал*, № 2, 18-32. *Scopus*

Крім того, фахові публікації:

Максименко Н. В., Пересадько В. А., Сінна О. І., Клещ А. А., Баскакова Л. В. (2021). ІТ-технологія встановлення меж заповідних територій в умовах земельної реформи в Україні. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*, 36, 111-122. <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2021-36-09>.

Луначек В.Є., Борисенко К.Б., Ієвлєва Ю.В. (2022). Трансформація географічної освіти у процесі реалізації Концепції Нової української школи. *Нова педагогічна думка*, № 2 (110), 99-110.

Шуліка Б. О. (2021). Виноградарство та виноробство в Північно-східному лісостеповому краї України в поєднанні з аграрним туризмом. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, 34, 51-56.

Масляк П.О., Шуліка Б.О. (2021). Військова освіта в умовах переходу до контрактної армії. *Вища школа*. № 11 (207). – С. 69-74.

Бубир Н. (2021). Оптимізація використання земель територіальної громади як елемент управління земельними ресурсами для досягнення екологічної рівноваги агроландшафтів регіону. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. праць*, 33, 16-23.

Прасул Ю. (2021). Дидактичні засади організації туристичної краєзнавчої діяльності майбутніх географів. *Імідж сучасного педагога*. № 3 (198), 91-100. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3\(198\)-91-100](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3(198)-91-100)

Прасул Ю., Клименко В., Бубир Н., Мельник Я., Чудінов А. (2021). Визначення альтернативної туристичної доступності та її картографування. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (34), 29-37.

Участь у конференціях:

Bubyr N., Bachurina D. (2022). Problems of land use monitoring for territorial communities land fund in Ukraine under martial law. *The 9th International scientific and practical conference “Modern science: innovations and prospects”* (May 29-31, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden, 315-321.

Сінна О., Залюбовська О. (2021). Територіальне розміщення природно-заповідного фонду Харківської області в умовах нового адміністративного поділу. *Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування* : матеріали ІХ Міжнар. наук. конф. молодих вчених, 25-26 лист. 2021 р. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 188-190.

Борисенко К. Б., Ієвлєва Ю. В Використання інформаційно-комп'ютерних технологій під час проведення уроків географії. (2021). *Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи*: зб. наук. пр. № 33, 159-164.

Байназаров А. М. Принципи розробки еколого-природоохоронних атласів адміністративних областей (2021). *The VI International Science Conference «Actual tendencies of development science and practice»*, Rome, Italy, 69–72.

Байназаров А. М. Стримуючі фактори розвитку картографування освітнього комплексу України (2021). *World science: problems, prospects and*

innovations. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada, 220-225.

Попович Н. В., Пересадько В.А. взяли участь у V Міжнародній науково-практичній конференції “Картографія та вища школа: інтеграція напрямів розвитку” (23–24 вересня 2021 р., м. Київ, Україна) з доповіддю «Особливості історико-географічного картографування Харківської області».

Попович Н.В., Бібік К.І., Пересадько В.А., Сінна О.І. взяли участь у 13 Міжнародній науковій конференції «Problems of Ensuring Public Security» (20 квітня 2022 р., м. Каунас, Литва) з доповіддю «The Analysis of Land Use in the Molochna River Basin According to Remote Sensing Data».

Пересадько В. А. брала участь в роботі ряду Міжнародних конференцій, семінарів, дискусій:

- Міжнародній конференції «Geospatial information for digital transformation: current initiatives and future opportunities», Осло, Норвегія, 27-29 жовтня 2021 р.

- Панельній дискусії «Геостратегія України у XXI столітті», 1 квітня 2022 р в рамках глобальної ініціативи МГС «Geonight» <https://igu.org.ua/news/270> (м.Київ);

- Міжнародній конференції «Issues in Open Access Publishing 2022, 17.06.2022 р., м. Амстердам. Є Сертифікат;

- Міжнародному форумі «Networking on Sustainable Security in Dynamic Environment», 20.04.2022 р. м. Каунас, Литва. Є Сертифікат.

Байназаров А. М. брав участь у VI Міжнародній науковій конференції «Актуальні тенденції в розвитку науки і практики», 25-27 жовтня 2021 р., Рим, Італія та у 8 Міжнародній науково-практичній конференції «Світова наука: проблеми, перспективи та інновації», 21-23 грудня 2021 р., Торонто, Канада.

2.12. Відомості щодо міжнародних конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою. *Не проводилися*

2.13. Відомості щодо всеукраїнських конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою. *Конференція «Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи» перенесена на 2022-2023 н.р.*

Кафедра організувала і здійснила 17 вересня 2021 р. виїзний семінар до навчально-наукової географічної бази «Гайдари» для проведення сертифікації та акредитації новітнього метеорологічного обладнання (Метеорологічний комплект «Датаспектр Метео», оснований на сенсорах німецької фірми Lufft).

Під час заходу було проведено тестові виміри у присутності представників Харківського регіонального центру з гідрометеорології. Також у рамках семінару був проведений майстер-клас із топографічного знімання тестового полігону безпілотним літальним апаратом DJI Mavic 2 Pro. Кожному із учасників було надано можливість самостійного пілотування БПЛА, що принесло позитивний практичний та емоційний досвід.

2.14. Подання матеріалів для здобуття державних премій в галузі науки і техніки, стипендій, грантів, премій Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, НАН України. *Не було*

Борисенко К. Б. - почесна грамота Департаменту освіти Харківської міської ради за багаторічну сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток освіти і науки міста Харкова.

2.15. Організація наукової роботи студентів та її результати. *На кафедрі функціонують 4 студентські науково-творчі об'єднання, зокрема «Методика викладання географічних дисциплін і менеджмент освіти»; «Рекреаційна географія, краєзнавство і туризм»; «Фізична географія та геоекологія»; «Географічна картографія, геоінформатика і кадастр». Здобувачі вищої освіти активно здійснюють науково-дослідницьку роботу, починаючи активно з 3 курсу. Серед публікацій:*

Ієвлєва Ю. В. (2021). Використання геопорталу «Earth Wind Map» на уроках географії у 6-му класі. *Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення*, № 63, 9–11.

Ієвлєва Ю. В. (2021). Використання навчальних інформаційно-комп'ютерних інструментів на уроках географії в умовах дистанційного навчання. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку*. Переяслав, 74, 71–74.

Ієвлєва Ю. В. (2021). Гейміфікаційні технології навчання географії у новій українській школі. *Альманах науки*, 5 (50), 19–23.

Ієвлєва Ю. В. (2021). Залежність якості проведення уроків географії від рівня підготовки вчителя. *Пріоритетні напрямки та вектори розвитку світової науки: матеріали II Міжнародної студентської наукової конференції*, Вінниця, Т. 3, 77–88.

Ієвлєва Ю. В. (2021). Застосування особистісно-орієнтованого підходу до навчання в закладах загальної середньої освіти. *Вектори психології – 2021* (матеріали міжнародної молодіжної наукової конференції 23 квіт. 2021 р., м. Харків, Україна), 54–57.

Ієвлєва Ю. В. (2021). Сучасна технологія проблемно-пошукового навчання на уроках географії. *Шевченківська весна – 2021: Географія*. зб. наук. праць

XIX міжнародної наукової міждисциплінарної конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, XIX, 164–167.

Ієвлєва Ю.В. (2021). Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень учнів під час уроків географії. *Науковий простір: аналіз, сучасний стан, тренди та перспективи*: матеріали I Всеукраїнської студентської наукової конференції, Вінниця, Т. 1, 69–71.

Bubyr N., Bachurina D. (2022). Problems of land use monitoring for territorial communities land fund in Ukraine under martial law. *The 9th International scientific and practical conference “Modern science: innovations and prospects”* (May 29-31, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden, 315-321.

Прасул Ю. І., Терентьєва А. Ю. Сезонність та її вплив на рекреаційно-туристичну діяльність у межах Хорольської міської громади. *International scientific innovations in human life. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2021. Pp. 195- 198. URL : <https://sci-conf.com.ua/iv-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-international-scientific-innovations-in-human-life-20-22-oktyabrya-2021-goda-manchester-velikobritaniya-arhiv/>.*

Прасул Ю., Дарієнко Д., Чудінов А. Альтернативна туристична доступність як оцінка туристично-конкурентної спроможності території. *Рекреаційно-туристичне природокористування в Україні: сучасний стан і перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., Чернівці, 28-29 жовт. 2021. Чернівці, 2021. С. 68-70.

Прасул Ю. І., Лобачик А. В. Можливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму на Херсонщині. *Рекреаційно-туристичне природокористування в Україні: сучасний стан і перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., Чернівці, 28-29 жовт. 2021. Чернівці, 2021. С. 75-78.

Прасул Ю. І., Терентьєва А. Ю. Проблеми та перспективи рекреаційно-туристичної галузі в Хорольській МТГ Лубенського району Полтавської області. *Рекреаційно-туристичне природокористування в Україні: сучасний стан і перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., Чернівці, 28-29 жовт. 2021. Чернівці, 2021. С. 79-81.

Прасул Ю., Клименко В., Бубир Н., Мельник Я., Чудінов А. (2021). Визначення альтернативної туристичної доступності та її картографування. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (34), 29-37.

Лобачик А. Особливості розвитку еготуризму на території Херсонської області *Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи* : матеріали XXXIII між нар. Наук.-практ. інтернет-конференції, 15 жовт. 2021 р. Переяслав, 2021. С. 211-215

Облогіна Поліна, студентка 4 курсу бакалаврату, переможниця у першому та другому турах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових

робіт зі спеціальності «Географія», науковий керівник доц. Борисенко К.Б. Наукова робота: Створення цифрової моделі рельєфу русла річки Сіверський Донець у районі села Гайдари (Чугуївський район Харківської області) за результатами ехолотної зйомки.

2.16. *Наявні проблеми та шляхи їх вирішення. Незначна кількість публікацій, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS, у журналах, що мають високий індекс цитування, відсутність держбюджетних тем. Покращення наукометричних показників науковців пов'язано з можливістю отримання тем. Йде активна праця щодо підвищення індексів цитування*

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. *Відомості про загальне (20511 год.), навчальне (8364,75 год.) навантаження. З навчального навантаження аудиторне становить 4935,5 год., середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників – 598,5 годин.*

3.2. *Розвиток матеріальної бази навчального процесу. У звітному навчальному році кафедра з різних джерел отримала кишеньковий анемометр з електронним компасом А2-8996, оксиметр для води AZ-8403, дозиметр-радіометр побутовий МКС-05 «ТЕРРА-П+», шумомір / люксметр / термогігрометр / термометр, анемометр-аналізатор (CO₂, RH, точка роси, WBGT) AZ-8919, професійна метеостанція (Wifi) MISOL WS2900 (WH2900), рН-індикатор EZODO 4805PH з виносним електродом, нівелір оптичний LEICA NA 332 -2 шт, штатив для далекомірів LEICA TR170- 2 шт, штатив LEICA TR1-3 – 2 шт, лазерний віддалемір LEICA DISTO X-3 – 2 шт, штатив -2 шт. Використовується переважно для навчальних практик, експедицій та лабораторних робіт.*

3.3. *Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців.*

- 106. Географія. ОПП «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» - умовна (відкладена) акредитація відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 № 295, рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол засідання № 8 (13) від 17.05.2022 р.

- 106. Географія. ОПП «Картографія, геоінформатика і кадастр» - умовна (відкладена) акредитація відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022

№ 295, рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол засідання № 8 (13) від 17.05.2022 р.

Викладачі кафедри є експертами з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (Прасул Ю. І., Сержантова Ю. Ю., Борисенко К. Б.). також експерти є і серед студентства (Ієвлева Ю. В.).

3.4. Запровадження нових навчальних дисциплін (надати список, прізвища викладачі-розробників). Відповідно до оновлених освітньо-професійних програм 2018, 2019, 2020 років бакалавріату та 2021 року магістратури щороку впроваджуються нові дисципліни. У звітному році: «Оцінка природних умов і ресурсів» (Борисенко К.Б.), «Спортивний туризм та орієнтування» (Прасул Ю. І.), «Галузеві кадастри України» (Бубир Н.О.), «Spatial planning for sustainable development» (англ. мовою, Бубир Н.О.).

3.5. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність. Викладачі є керівниками регіональних секцій та членами конкурсних комісій з захисту робіт учнями-членами Малої академії наук, науковими співкерівниками таких робіт, рецензентами, також членами журі олімпіад (районних, обласної з географії, всеукраїнської ХНУ імені В. Н. Каразіна), Турніру юних географів, проводять заняття на курсах підвищення кваліфікації вчителів географії у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна та у КВНЗ Харківська академія неперервної освіти для вчителів та у школі «Абітурієнт» при Харківській обласній станції юних туристів – для учнів 10-11 класів. Викладачі разом зі студентами приймають участь у Днях відкритих дверей, що проводяться кілька разів на рік. Крім цього, проведені такі заходи: Інформаційна лекція для абітурієнтів на Обласній станції юних туристів (вересень 2021, Шуліка Б.О., Сержантова Ю.Ю.); Всеукраїнська інтернет-олімпіада для школярів (секретар Інтернет-олімпіади Шуліка Б. О.).

3.6. Видання підручників та іншої навчальної літератури (з грифом МОН України та без грифу МОН України) (надати список).

1) Гавриш І. В., Садкіна В. І., Свір Н. В. Географія. 9 клас : зошит з друкованою основою : у 9 ч. Харків : Інтелект України, 2021-2022 «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах» (лист ДНУ «ІМЗО» Міністерства освіти і науки України від 03.01.2020 № 22.1/12-Г-15);

2) Гавриш І. В., Садкіна В. І., Свір Н. В. Географія. 10 клас : зошит з друкованою основою : у 9 ч. Харків: Інтелект України, 2021-2022 «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 8 засідання експертної комісії з географії від 28.10.2021; зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 4.0062-2021);

3) Навчальна програма «Географія. 6-9 класи» (укладачі – Гавриш І.В., Гога С.С., Свір Н.В.). «Схвалено для використання в освітньому процесі» (протокол № 4 засідання експертної комісії з географії від 25.05.2022; зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022).

3.7. Розміщення навчальної та методичної літератури в репозитарії університету (надати список). У цьому навчальному році не розміщувалися.

3.8. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо). Електронні навчальні ресурси представлені на сайті кафедри фізичної географії та картографії у повному обсязі (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/bachelors/> ; <https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters/>).

3.9. Розвиток кафедрального веб-сайту.

- для збільшення безпеки увімкнено шифрування даних користувача;
- сайт інтегровано з хмарним сховищем OneDrive, де розміщені НМК усіх дисциплін без обмежень на розмір файлів.

3.10. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять. Відвідування занять відбувається відповідно до графіку відкритих лекцій, як правило, в онлайн форматі. Усі відкриті заняття аналізуються наприкінці семестру. Слід відзначити у цьому році активне впровадження інноваційних технологій навчання і дистанційного проведення контролю знань. Незважаючи на впровадження правового режиму воєнного стану навантаження викладачів виконано у повному обсязі.

3.11. Оновлення форм і методик викладання. Запровадження правового режиму воєнного стану привело до впровадження дистанційної форми навчання з використанням більш уніфікованих платформ. В основному викладачі віддають перевагу Google Meet. Цю платформу схвально приймають і здобувачі вищої освіти.

3.13. Розробка електронних (дистанційних) курсів за заочною формою навчання, запровадження елементів електронного навчання при навчанні за денною формою (надати назви курсів, прізвища викладачів-розробників). За всіма дисциплінами спеціальностей 106 Географія (ОПП «Фізична географія,

моніторинг і кадастр природних ресурсів», «Картографія, геоінформатика і кадастр», «Географія рекреації та туризму» за бакалаврським рівнем вищої освіти, «Географія», «Картографія, геоінформаційні системи і дистанційне зондування Землі» за магістерським рівнем вищої освіти) та 014.07 Середня освіта (Географія) (ОПП «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота» за бакалаврським рівнем вищої освіти, «Географія, Людина і природа та туристська робота» за магістерським рівнем вищої освіти), викладання яких забезпечує кафедра фізичної географії та картографії, впроваджено синхронне та асинхронне дистанційне навчання за денною та заочною формами навчання, а саме авторські відео-лекції (YouTube, гул-диски), онлайн навчальний контент (Office365, Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle), індивідуальні консультації зі студентами (Viber, Telegram, електронна пошта).

3.13. Викладання англійською мовою (які дисципліни викладаються, кількість НПП, які беруть участь у викладанні). *Запроваджено в навчальний план 2 дисципліни для магістрів «Cartographic base for spatial planning» (доцент Попович Н. В.), «Spatial planning for sustainable development» (доцент Бубир Н. О.)*

3.14. Робота з працевлаштування випускників та її результати. Було проведено багато заходів, серед яких:

Профорієнтаційний майстер-клас для студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) освітньо-професійні програми: «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота»; «Географія, Людина і природа та туристська робота». Головним спікером було запрошено доктора педагогічних наук, професора Лунячека Вадима Едуардовича, який є випускником кафедри фізичної географії та картографії;

Профорієнтаційно-виховний захід «Всесвітній день ГІС» в онлайн-режимі; 24 листопада 2021 р., на кафедрі фізичної географії та картографії в межах Karazin Career Week відбулася зустріч з випускниками кафедри: Юлією Бурдун та Олександром Карасьовим;

17 листопада 2021 р. організовано та проведено зустріч з потенційними роботодавцями - випускниками кафедри (інженер-землевпорядник ТОВ «ЛІК-ПРОЕКТ» Аліна Гончаренко; керівник напрямку геомоніторингу Hexagon Geosystems в Україні, ТОВ «Навігаційно-геодезичний центр», Костянтин Прядка; директор ТОВ «Геопрактик» Володимир Варванський) з нагоди Всесвітнього дня ГІС <https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/20-11-21/>;

Під час навчальної природничо-наукової практики 1 курсу відбулася зустріч з Лебедем В. В., к. біол. наук, науковим співробітником відділу

грунтових ресурсів ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського» НААНУ.

Під час виробничої онлайн-практики в закладах та організаціях міста Харкова, місцях потенційного працевлаштування проведені зустрічі з випускником – Олександром Поклонським, директором Харківської загальноосвітньої школи № 38; та Олександром Саввічем, методистом із предметів географія, харківщинознавство та сталий розвиток КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» з лекцією на тему «Викладання географії і НУШ: виклики сучасності».

3.15. Інтернаціоналізація навчального процесу, забезпечення академічної мобільності працівників та осіб, які навчаються, залучення іноземних студентів та аспірантів, участь у програмах спільних дипломів.

- Ханьчжоуський педагогічний університет - наукове та навчально-методичне співробітництво, Договір про співробітництво від 17.12.2018. Активізувалася робота з освітньо-професійної програми «Картографія, геоінформатика і кадастр» для підготовки бакалаврів у Китаї з отриманням дипломів у Китаї та в Україні;

- Тбіліський державний університет імені Іване Джвавахішвілі - наукове та навчально-методичне співробітництво, Договір про співробітництво від 03.04.2019. Подано тези на 2 Міжнародну конференцію «Landscape Dimensions of Sustainable Development : Science – CartoGis – Planning – Governance»: Chervanuyov, I., Sinna, O., Popovych, N., Zaliubovska, O., Ovcharenko, A. The Experience and Prospects of Landscape Mapping of Dvorichanskyi National Nature Park (Kharkiv Region, Ukraine).

- Університет Йорку – Меморандум про взаєморозуміння між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та Університетом Йорку (Велика Британія) від 21.06.2022 р. Проведено 2 робочі зустрічі за участю представників кафедри навколишнього середовища та географії університету Йорку. Заплановано інтенсифікувати та зміцнити співпрацю на наступний навчальний рік, зокрема шляхом проведення гостьових лекцій і семінарів від викладачів, обміну педагогічним досвідом, налагодження наукового співробітництва.

- Університет Яна Кохановського – з 5 по 11 червня 2022 р. професор Пересацько В.А. взяла участь у стажуванні за програмою Erasmus+ на факультеті природничих наук в Інституті Географії і Екології Університету Яна Кохановського в м. Кельце (Польща).

3.16. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення. Слабке знання іноземних мов студентами та викладачами, невирішене питання перезаліку кредитів, що набрані під час академічної мобільності, ставить під питання участь у них

студентів. Фактично відсутність нових комп'ютерів та ноутбуків ставить під загрозу подальше поліпшення освітнього процесу, особливо в умовах воєнного стану та евакуації з місця постійного проживання. Навчально-методичне забезпечення доцільно представляти тільки в електронній формі, бо видання паперових екземплярів є дорогим і часто не фінансується університетом. Незрозуміла наразі функція репозитарію. Університет слабо сприяє впровадженню дистанційних засобів навчання, тому силами кафедри ситуація виправляється щодо ознайомлення і апробації сучасних технологій.

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво, співробітництво з установами. Наводяться дані про виконання існуючих угод про співробітництво, роботу з укладання нових угод, результати цієї діяльності.

- ТОВ «ЛІК-ПРОЕКТ» - майстер-класи;

- Товариство з обмеженою відповідальністю компанія «ГЕОКОМ» - сприяння проведенню польових експедицій вихідного дня, госпдоговірні тематики, майстер-класи, спонсорська допомога, демонстрація нових приладів на практичних заняттях та на навчальних практиках;

- Товариство з обмеженою відповідальністю компанія «Геонікс» - майстер-класи, демонстрація нових приладів на практичних заняттях та на навчальних практиках;

- Національний природний парк «Слобожанський» - співпраця під час виконання кваліфікаційних робіт студентами;

- Громадська організація «Українська природоохоронна група» - госпдоговірні тематики, співпраця під час виконання кваліфікаційних робіт студентами;

- з Прокуратурою Харківської області - виконання госпдоговірних тем на безоплатній та комерційній основі, участь у складі комісії у дослідженні спеціалістів за досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні;

Співпраця з Національним агентством із забезпечення якості освіти (проведення акредитаційних експертиз, робота в якості експерта, Сержантова Ю. Ю., Прасул Ю. І., Борисенко К. Б.).

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами. Наводяться дані про роботу кураторів, роботу в гуртожитку, участь в організації дня факультету, спортивних змагань тощо).

Проведені та організовані дві «Експедиції вихідного дня»

1. Осінь 2021 «Гайдарі» <https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/01-10-21/>

2. Орнітологічний заказник «Іванья» <https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/17-11-21/> (Борисенко К. Б., Попов В. С., Сержантова Ю. Ю.)

Участь у зустрічі з представниками HERE; Участь у Ярмарку вакансій, відвідування гуртожитку відповідно до графіку тощо. Активне співробітництво з органами студентського самоврядування на етапі проектування освітніх програм і затвердження робочих програм дисциплін, вибору освітніх компонентів для вивчення тощо.

6. Завдання кафедри у наступному навчальному році. *Посилення представлення викладачів кафедри у науковому веб-просторі і підвищення рівня цитування, активізація навчання за спільною програмою з Ханьчжоуським педагогічним університетом, модернізація комп'ютерного парку, забезпечення викладачів ноутбуками для ефективної організації освітнього процесу в умовах воєнного стану; посилення профорієнтаційної роботи; розвиток напряму фізико-географічних та геоекологічних досліджень, із широким залученням найбільш сучасних засобів збору та обробки даних (у тому числі із використанням геоінформаційних систем, оптимального поєднання польових та дистанційних методів).*

Завідувач кафедри

Юлія ПРАСУЛ

Дата 27.08.2022